

AP4 GODE MULIGHEDER FOR AT GIVE UNGE KØER ET LÆNGERE LIV

STØTTET AF

mælkeafgiftsfonden

En bevidst indsats kan sænke udsætningen af unge køer i første laktation. Det har 18 økologiske besætningsejere bevist.

Hvordan får vi førstekalvskøerne til at leve længere? Det spørgsmål stillede 18 økologiske mælkeproducenter sig. Og i samarbejde med SEGES og deres lokale rådgivere* satte de sig for at finde svaret. At det lykkedes, viser data fra besætningerne sort på hvidt. I løbet af to år har de i gennemsnit sænket andelen af køer, udsat i første laktation, fra 27 til 17 pct. Dermed når 83 pct. af de unge køer i disse besætninger at kælte anden gang i 2018. Det gjorde kun 73 pct. i udgangssituationen i 2016. Gennemsnittet for udsætning af kælvkvier i løbet af første laktation er cirka 25 pct. på landsplan for både økologiske og konventionelle køer.

FOKUS PÅ FÆRRE KVIER

Hver besætningsejer formulerede sammen med sin rådgiver en handlingsplan med 1-3 indsatser, og undervejs diskuterede de planerne med andre mælkeproducenter og justerede til. De enkelte handlingsplaner var meget forskellige. Gennemgående gik en del af besætningerne dog efter færre kvier til indskiftning. Det foregik ved bevidst at frasortere kvier med mindre potentiale. Det kunne være kviekalve, der var syge flere gange i den tidlige periode eller løbekvier, som ikke var drægtige efter to eller tre insemineringer. Andre besætninger har også solgt flere kvier til levebrug. Samlet har det betydet færre kviekælvninger og derfor mindre behov for at skaffe plads i stalden.

Flere har desuden besluttet sig for at optimere brugen af kønssortering i kombination med

kødracesæd. Det er også et tiltag, der på sigt sikrer det nødvendige antal kvier – hverken for få eller for mange.

BEDRE FORBEREDELSE OG OPSTART

En bedre forberedelse før kælvning og en bedre opstart af kælvkvierne efter kælvning var også et punkt i en del handlingsplaner. Det har handlet om bedre fodring og opstaldning af kvierne de sidste måneder inden kælvning, og flere besætninger har lavet opstartshold kun med førstekalvskøer.

I flere af besætningerne besluttede ejerne sig endvidere for at have lidt mere tålmodighed med de unge køer, inden de blev udpeget til slagting. Og her i 2018 blev kun 3,1 pct. af førstekalvskøerne på tværs af besætningerne udsat i løbet af de første 60 dage af laktationen.

Antallet af døde førstekalvskøer var under 1,5 pct. både i 2016 og 2018, og langt de fleste udsætninger af unge køer er sket ved slagting. Årsagerne til udsætning var ydelse, reproduktion, temperament, klove og andre sygdomme.

GODT SPARK TIL BUNDLINJEN

De fleste medvirkende besætninger gik efter det økonomiske potentiale i at sænke antallet af kvier, der jo aldrig får betalt omkostningerne til opdrætning, før de bliver sat ud. Omkostningerne til at opdrætte en økologisk kælvkvie ligger på 10-12.000 kr. Men også værdien i at have køer med længere levetid blev prioriteret af de økologiske mælkeproducenter i projektet.

* Fra Syddansk Økologi, Økologirådgivning Danmark og LMO i samarbejde med SEGES i projektet 'Vejen til 6. laktation'.

Læs også:

[Livstidsydelsen hævet med 4.000 kg EKM](#)

[Gode muligheder for færre udsætninger af økologiske 1. kalvs køer](#)

Artiklen har været bragt i [KvægNYT nr. 23, 2018](#)